

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 619/2022
16.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка телесна повреда у саизвршилаштву из члана 121. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Стефана Петровића и Ђорђа Трифуновића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Горњем Милановцу К 174/18 од 17.12.2021. године и Вишег суда у Чачку Кж1 62/22 од 01.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 16.06.2022. године, већином гласова, донео је:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Стефана Петровића и Ђорђа Трифуновића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Горњем Милановцу К 174/18 од 17.12.2021. године и Вишег суда у Чачку Кж1 62/22 од 01.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу К 174/18 од 17.12.2021. године, између осталог, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела тешка телесна повреда у саизвршилаштву из члана 121. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика (тачка 1.), за које му је претходно утврђена казна затвора у трајању од 9 (девет) месеци, кривичног дела принуда из члана 135. став 1. Кривичног законика (тачка 1.), за које му је претходно утврђена казна затвора у трајању од 4 (четири) месеца и кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика (тачка 2.) .), за које му је претходно утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 5 (пет) месеци, коју ће издржати по правноснажности пресуде.

Истом пресудом, поред осталог, окривљени АА је обавезан да на име судског паушала плати износ од 18.000,00 динара, а на име осталих трошкова кривичног поступка насталих пред судом, солидарно са другим окривљеним износ од 38.736,52 динара, те на

име трошкова насталих пред надлежним тужилаштвом, износ од 21.812,70 динара и солидарно са другим окривљеним, износ од 49.050,37 динара, на име трошкова вештачења, као и да оштећеном ББ, солидарно са другим окривљеним на име трошкова кривичног поступка плати износ од 197.625,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док су оштећени ББ и ВВ, ради остваривања имовинскоправног захтева, упућени на парницу.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1 62/22 од 01.04.2022. године одбијене су као неосноване жалба ОЈТ у Горњем Милановцу, жалба бранилаца окривљеног АА, адвоката Вука Стевановића и Тање Секулић и жалба браниоца окривљеног ГГ, адвоката Томислава Станковића и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљеног АА, адвокати Стефан Петровић и Ђорђе Трифуновић, због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и да одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи односно прекине.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, браниоци окривљеног АА, када је у питању тачка 1. изреке пресуде, у захтеву за заштиту законитости наводе да суд у изреци пресуде у том делу, описујући критични догађај, није описао на какво је трпљење оштећени био принуђен силом или претњом од стране овог окривљеног, због чега сматрају да нису остварени сви елементи кривичног дела из члана 135. став 1. Кривичног законика, посебно имајући у виду да из састава изреке пресуде изостаје чињеница из које произилази циљ принуде окривљеног АА, који је неопходан за постојање директног умишљаја односно за постојање наведеног кривичног дела. У вези са тим, браниоци наводе да радње окривљеног АА описане у овој тачки, немају самосталност у смислу описа кривичног дела принуда из члана 135. став 1. Кривичног законика, те да у конкретном случају кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. Кривичног законика, консумира кривично дело из члана 135. Кривичног законика и иста представљају јединствену целину.

Указујући на исте повреде кривичног закона, када је у питању кривично дело описано у тачки 2. изреке пресуде, браниоци окривљеног АА у захтеву за заштиту

законитости указују да је нижестепеним пресудама повређен закон на штету овог окривљеног, тиме што је исти оглашен кривим да је као саизвршилац учинио кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, иако се из његовог поступања описаног у изреци правноснажне пресуде јасно уочава да он својим радњама није угрозио спокојство грађана, чиме суштински указују да везано за радње окривљеног АА, у конкретном случају није наступила последица кривичног дела која се огледа у значајнијем угрожавању спокојства грађана. Поред овога, у захтеву се истиче да у изреци пресуде није наведен довољан скуп чињеница које указују да је окривљени АА као саизвршилац извршио ово кривично дело и да је нанео лаке телесне повреде оштећеном, као и да у изреци пресуде нису наведене конкретне радње које је предузео сваки од окривљених.

Врховни касациони суд ове наводе захтева оцењује неоснованим.

Из изреке правноснажне пресуде јасно произлазе сви објективни и субјективни елементи кривичног дела тешка телесна повреда у саизвршилаштву из члана 121. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, због ког дела је окривљени АА оглашен кривим, а обзиром да је у изреци јасно наведено да је окривљени заједно са још једним лицем у току ноћи 20.08.2017. године, смањене способности да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, али не битно, тешко телесно повредио оштећеног ББ, на начин описан у изреци пресуде, наневши му телесне повреде, описане у изреци пресуде, при чему је био свестан свога дела и хтео његово извршење и био је свестан забрањености свога дела.

По оцени Врховног касационог суда, из описаног поступања окривљеног произилази умишљај усмерен на остваривање кривичног дела из члана 121. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и наношење повреда оштећеном које по својој природи представљају тешку телесну повреду, а које су оштећеном и нанете, на који начин су остварена сва законска обележја тог кривичног дела.

Међутим, у току критичног догађаја, како произилази из списка, дошло је и до остваривања, у радњама окривљеног АА, свих објективних и субјективних елемената кривичног дела принуда из члана 135. став 1. Кривичног законика.

Према изреци правноснажне пресуде (тачка 1.), окривљени АА је критичном приликом, „...силом и претњом принудио оштећеног да трпи... када је оштећени успео да напусти шатру и удаљио се неких 100 метара, где се наслонио на једну ограду...пришао му са леђа и ударао га рукама по телу, вукао за мајицу и исту поцепао, а затим га вукао како би га оборио, иако се оштећени чврсто држао за ограду како би се одупрео, па када је успео да га обори ...летвама ударао оштећеног свуда по телу...покушао да му забоду део летве у стомак, шутирао га, једном ногом ударио у пределу уста и једном у лево око...држао се за ограду и скакао по оштећеном, услед којих удараца се оштећени неколико пута онесвестио, псовао му мајку дебелу, оштећени га молио да престане јер ће га убити, те му са руке скинуо бурму...говорећи „Сад ћу све да ти узем“, након чега се оштећени онесвестио, а окривљени му са врата покидао и скинуо ланац...и са руке скинуо...сат, па наведене ствари одбацио и напустио лице места...“

Дакле, радња извршења кривичног дела из члана 135. став 1. Кривичног законика је употреба силе или претње управљене на то да друго лице нешто против своје воље учини или не учини или трпи, што је у овом случају и био циљ принуде – да се оштећеном ограничи слобода кретања односно одлучивања, спречавањем да напусти лице места. По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају према оштећеном је примењена апсолутна сила јер је исти физички спречен да напусти лице места, на који начин и упућена реална претња - „Сад ћу све да ти узмем“, постаје сила, јер су предмети наведени у изреци (бурма, ланац, сат) силом отргнути и скинути са тела оштећеног и тако искључена његова слобода одлучивања.

Врховни касациони суд налази да управо одузимање покретних ствари без намере присвајања, у конкретном случају представља поступање у оквиру остварења законских обележја кривичног дела из члана 135. став 1. Кривичног законика.

Како је у конкретном случају остварена последица умишљајног кривичног дела тешка телесна повреда у саизвршилаштву из члана 121. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, а поред тога и јасна и конкретна последица умишљајног кривичног дела принуда из члана 135. став 1. Кривичног законика, то по оцени Врховног касационог суда, у овом случају не може бити речи о привидном идеалном стицају ових кривичних дела, по принципу специјалитета, како то неосновано у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче бранилац окривљеног АА.

Дакле, супротно наводима захтева, Врховни касациони суд налази да правноснажном пресудом у тачки 1. није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, обзиром да је првостепени суд у конкретном случају правилно применио кривични закон када је део радњи окривљеног описаних у изреци првостепене пресуде правно квалификовао као кривично дело принуда из члана 135. став 1. Кривичног законика, имајући у виду да изрека пресуде у напред наведеном делу садржи како објективна обележја, у односу на радње извршења тог кривичног дела, тако и субјективна обележја предметног кривичног дела, која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног, усмерен на извршење кривичног дела у питању.

Надаље, по оцени Врховног касационог суда, из чињеничног описа кривичног дела, утврђеног под тачком 2. изреке првостепене пресуде произилазе сва битна законска обележја кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, за које је окривљени АА оптужен и правноснажно оглашен кривим. Наиме, чињенични опис овог кривичног дела садржи како радњу извршења основног облика кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. Кривичног законика која се састоји у вршењу насиља према оштећеном ВВ, тако садржи и последицу кривичног дела која се састоји у значајнијем угрожавању спокојства грађана, а наведена је и квалификаторна околност тежег облика кривичног дела из члана 344. став 2. Кривичног законика - наносење лаке телесне повреде оштећеном приликом извршења основног облика дела из става 1. члана 344. Кривичног законика.

Према изреци првостепене пресуде окривљени АА је заједно са другим окривљеним и још једним непознатим мушким лицем учествовао у извршењу предметног кривичног дела, на тај начин што су заједно пришли оштећеном ВВ, уносили му се у лице, почели да га ударају рукама у пределу главе, а затим када је оштећени успео да изађе испред шатре, окривљени је заједно са другим окривљеним и још неколико непознатих лица наставио да туче оштећеног, ударајући га по целом телу, рукама, ногама и флашом у пределу главе, наневши му лаке телесне повреде, наведене у изреци првостепене пресуде.

Како из овако описаних радњи несумњиво произилази да је окривљени АА заједно са другим окривљеним и непознатим лицима био носилац одлуке о извршењу дела, након чега је и учествовао у његовом извршењу, односно да је поступао као саизвршилац у смислу одредбе члана 33. Кривичног законика, то се његово својство саизвршиоца не може доводити у питање чињеницом да у изреци пресуде нису таксативно наведене радње које је управо он предузео критичном приликом.

По налажењу Врховног касационог суда, побијаним правноснажним пресудама ни у овом делу није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се захтевом указује, а самим тим нису основани ни наводи бранилаца окривљеног којима се истиче повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП која је, према наводима захтева, учињена тиме што је на радње окривљеног описане под тачком 2. изреке пресуде, погрешно примењена одредба члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, за које је окривљени оглашен кривим.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Радмила Драгичевић Дичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић